

Korset och Kronan

Nr 62/2021

Jesus säger: Håll fast vid
det du har så att ingen
kommer och tar din krona
(Upp. 3:11)

CA 6: Om den nya lydningen (forts.)

Augsburgska bekännelsens sjätte artikel har tre delar. Den första talar om trons frukt:

1. Det lärs också, att en sådan tro skall följas av goda frukter och gärningar. Man måste göra sådana goda gärningar som Gud har befallt för Guds skull. Men man skall inte förtrösta på gärningarna och mena att man genom dem förtjänar nåd inför Gud.

Man har ibland sagt att det här råder en skillnad mellan Luther och Melancton. Skillnaden skulle vara att Luther lär att goda gärningar alltid följer på tron medan Melancton lära att man måste göra goda gärningar.

Men detta är en konstruerad motsättning. Bibeln lär *både* att goda gärningar av sig självt följer på tron *och* att man är skyldig att göra goda gärningar enligt Guds bud. Det råder alltså ingen motsättning i detta mellan Luther och Melancton.

Kyrkblad för S:t Martins och S:t
Petri församlingar, Evangelisk-Lutherska
Kyrkan i Sverige. Red. Sten Rydh.
Nr 62, 11 juni 2021.

Ordet om korset är en
dårskap för dem som går
förlorade, men för oss som
blir frälsta är det en Guds
kraft (1 Kor. 1:18)

Den gode herden
leder sina får (Joh. 10)

Luther godkände också Augsburgska bekännelsen och lovprisade dess innehåll. Att sedan Melancton efter Luthers död tyvärr kom att avvika från den bibliska läran i vissa frågor är en annan sak som jag kommer att ta upp i ett annat sammanhang.

Orsaken till att vi har svårigheter att få detta med goda gärningar att gå ihop är vårt förnuft. När Gud i sin lag befäller oss att göra goda gärningar säger förnuftet att vi då också måste ha *förmågan* att göra det Gud befäller. Men Bibeln lär klart att vi inte av oss själva kan uppfylla lagen. ”*Allt som inte sker av tro är synd*”, skriver aposteln Paulus (Rom. 14:23). Tron är en förutsättning för att vi skall kunna göra goda gärningar. Den som menar sig kunna medverka till sin omvändelse och frälsning genom goda gärningar avvisas skarpt av aposteln. Han skriver i Galaterbrevet: ”*Genom laggärningar blir ingen människa rättfärdig*” (Gal. 2:16).

Å andra sidan menar förnuftet att om det nu är så att goda gärningar bara kan ske i tron så är det ingen idé att vi predikar lagen i kyrkan. Lagen kan ju ändå inte

åstadkomma några goda gärningar. Så tänkte *Agricola*, som började lära att lagen inte skulle predikas för de kristna. Lagen hörde bara hemma i rådhuset, menade han. Till Luthers stora sorg innebar det att den tidigare så gode unge vännen och reformatorn *Agricola* avföll från sin tro och blev en villolärare.

Många faller i *Agricola*s villfarelse. Man tänker att det räcker med att förkunna evangelium, som ju är den del av Guds ord som gör oss rättfärdiga och som skänker den helige Andes gåva. Så hamnar man i det man brukar kalla *hyperevangelism*. Även *Zinzendorff* och herrnhutismen hamnade i en olycklig form av försummelse av lagens predikan.

Det vi måste ha klart för oss är att även när vi har blivit frälsta och rättfärdiggjorda har vi kvar den gamla människan. Därför behöver vi också som kristna höra lagen. Köttet vill hindra oss från att växa i tro och helgelse. Då måste lagen förkunnas för att vi skall inse vår synd. Därför skall lagen särskilt predikas för de kristna som håller på att bli självsäkra och högmodiga. Men när så lagen har utfört sitt verk och den kristne känner sin synd och ber om förlåtelse skall han bli upprättad igen genom evangelium. Luther skriver att detta att rätt dela lag och evangelium är den svåraste konst för alla förkunnare. Här måste prästen bli ledd av den helige Ande och ordet så att han rätt delar sanningens ord.

Nu säger alltså bekännelsen ”att en sådan tro skall följas av goda frukter och gärningar. Man måste göra sådana goda gärningar som Gud har befallt för Guds skull.” Den kristna människan som har blivit rättfärdiggjord genom tron skall göra goda gärningar. De kommer av tron och den nya människan älskar Guds lag och gör gärna och villigt det som Gud har befallt. Men den gamla människan stretar emot och den kristne måste därför också lyssna på lagens förmaningar och varningar om hur vi skall leva.

För det andra säger vår artikel:

2. *Ty vi tar emot syndernas förlåtelse och rättfärdighet genom tron på Kristus. Han säger själv: "På samma sätt ska också ni säga, när ni har gjort allt som ni fått i uppdrag: Vi är odugliga tjänare. Vi har bara gjort vår plikt" (Luk. 17:10).*

Hur viktig lagen än är så kan den aldrig ge oss syndernas förlåtelse. Det kan endast tron på Kristus göra. Även när vi har gjort allt vi är skyldiga – vilket inte kommer att ske i detta livet på grund av synden – så skall vi komma ihåg att vi är odugliga tjänare som inte har någon som helst förtjänst inför Gud. Allt det goda som sker i tron är Guds Andes verk i oss. Detta skall vi med tacksamhet erkänna och prisas Gud för att han låter oss arbeta i sin vingård. Men när vi gör detta gör vi endast vår plikt. Det sker mycket ofullkomligt, men Gud förlåter våra synder och brister för Kristi skull. Därför är det så viktigt att vi ser sambandet mellan de olika artiklarna i vår bekännelse. Arvsyndens (art. 2) gör oss totalt odugliga inför Gud. Endast Kristus (art. 3) har levt ett fullkomligt liv och utfört försoningen för hela världens synd. Därför kan vi bli rättfärdiggjorda genom tron när vi förlitar oss på Guds löfte i Kristus (art. 4). Men tron kan vi aldrig ta oss själva, utan den är Guds gåva genom nådemedlen där den helige Ande verkar i ordet och sakramenten genom predikoämbetet (art. 5). När vi så tror och har fått den helige Andes gåva genom ordet och dopet vill Gud att vi skall växa till i helgelse och goda gärningar. Gud har befallt oss detta, men kraften till det kan endast komma genom evangelium.

För det tredje säger bekännelsen:

3. *Så lär också fäderna. Ambrosius säger: "Alltså är det bestämt hos Gud, att den som tror på Kristus skall bli salig och få syndernas förlåtelse, inte genom gärningar utan endast genom tron utan någon förtjänst."*

Så lär den sanna kyrkan i alla tider. Där lag och evangelium förkunnas rent och klart finns den rätta kyrkan.

Forts. i nästa nr.